

2024-12-05

MINNESANTECKNINGAR

Summerade anteckningar från referensgruppsmöte Tarifföversyn, 2024-12-05

|

1. Introduktion och välkommen

Svenska kraftnät inledde mötet och hälsade välkomna.

Svenska kraftnät inledde med att kort dra syftet med dagens möte och presentera agendan.

2. Energiavgiften

Marginalförlustkoefficienten

Svenska kraftnät började med att dra bakgrund och förutsättningar för Energiavgiften. Svenska kraftnäts bedömning är att nuvarande modell stämmer överens med föreskrifterna men att det finns möjlighet att göra energiavgiften än mer kostnadsreflektiv.

Svenska kraftnät fortsatte att berätta om arbetet med marginalförlustkoefficienterna (MFK). Möjligheten finns att förbättra styrsignalerna i energiavgiften och göra den mer kostnadsreflektiv genom att uppdatera marginalförlustkoefficienterna med hänsyn till hög- och låglast. Av denna anledning har Svenska kraftnät tittat på olika alternativ till dagens modell.

- Alternativ 0: Nuvarande modell
- Alternativ 1: Differentierade marginalförlustkoefficienter
- Alternativ 2: Dynamiska marginalförlustkoefficienter

En referensgruppsmedlem menade att det blir mer komplicerat med flera alternativa MFK, och understryker att enkelhet är att föredra.

De flesta referensgruppsmedlemmarna förordade dagens modell, men ansåg att även alternativ 1 kan fungera. Ingen medlem förordade alternativ 2 då det ansågs för komplicerat.

Ett par referensgruppsmedlemmar påtalade också att det vore enklare om höglastperioden i alternativ 1 sträckte sig över hela dagen.

Svenska kraftnät svarade att höglastperioden baseras på resultatet från Svenska kraftnäts flödesanalyser och att vi har försökt att matcha höglast i både energi- och effektavgiften för att det ska bli så enkelt som möjligt för nätkunden.

Förluster per elområde

Svenska kraftnät föredrog bakgrunden till varför Svenska kraftnät ser över olika alternativ för att kunna ta hänsyn till i vilket elområde förlusterna uppstår. Tre alternativ presenterades.

- Alternativ 0 (nuvarande modell)
 - Ingen justering
- Alternativ 1
 - Införa en fördelningsfaktor baserat på historiska elområdespriser och fördelning av förluster per elområde
- Alternativ 2
 - Införa en marginalförlustkoefficient per elområde för varje anslutningspunkt

En referensgruppsmedlem lyfte att alternativ 2 blir för komplext och kan bli svårt att skapa förståelse för. Medlemmen skulle behöva analysera alternativ 1 lite närmare. Samma referensgruppsmedlem betonade även att det fungerar bra som det är idag vilket även en annan medlem höll med om.

En referensgruppsmedlem såg mycket positivt på denna förändring och att Svenska kraftnät tittat på detta. Denne lyfte också utmaningen mellan korrekthet och enkelhet och menade därmed att alternativ 1 är det mest realistiska alternativet.

En referensgruppsmedlem menade att alternativ 1 och 2 slår konstigt eftersom producenten får betalt för sin produktion utifrån det pris som råder i elområdet medan energiavgiften i dessa fall kommer ta hänsyn till elpriset i fler elområden. Svenska kraftnät svarade att vi förstår problematiken, men att det är två skilda saker. Det pris som producenterna erhåller för sin el är kopplat till elhandeln medan energiavgiften ska spegla de kostnader för nätet som nätkunden ger upphov till.

3. Effektavgiften

Svenska kraftnät berättade vidare om det pågående arbetet med effektavgiften för den del som ska täcka kostnaden för nyinvesteringar.

Utifrån de analyser som Svenska kraftnät har gjort så har vi landat i att avgiften ska utgå från Time of use. Motivet till detta är att Time of Use bättre återspeglar

grunden för hur Svenska kraftnät fattar beslut om att bygga nya ledningar i det maskade nätet genom att dessa beslut baseras på risken för återkommande överlast och inte på överlast som uppstår under enstaka timmar.

Därutöver gör Time of Use att effektavgiften blir mer förutsägbar och enklare för nätkunden att förstå. Den möjliggör därmed att nätkunden kan anpassa sitt användande utifrån de styrsignaler som ges samt att det blir enklare att implementera och vidareföra för underliggande nätbolag.

Arbetshypotesen för utformning av effektavgiften för nyinvesteringar är att nivån på effektavgiften baseras på de framåtblickande kostnaderna för de nyinvesteringar som inmatning respektive uttag i en anslutningspunkt ger upphov till.

Effektavgiften tas ut under höglast (1 december-31 mars mellan kl.07:00-10:59 och kl.16:00-19:59) och beräknas på medelvärdet av de 3-12 kvartarna under månaden då kunden nyttjar högst inmatad respektive uttagen effekt.

Effektavgiften tas endast ut i de anslutningspunkter där ökad inmatning eller uttag resulterar i överbelastning på en eller flera ledningar. Effektavgiften kommer därmed skilja sig åt mellan olika anslutningspunkter såväl som mellan inmatning och uttag.

För att undvika att en effektavgift tas ut när det inte råder höglast i nätet ser Svenska kraftnät över att införa en priskoppling. Priskopplingen skulle innebära att om priset är lägre än en viss nivå så kommer ingen effektavgift tas ut för uttag under dessa kvartar. För att kunna avgöra vad som utgör en lämplig prisnivå avvaktar Svenska kraftnät de pågående flödesanalyserna.

Svenska kraftnät frågade hur referensgruppen ser på att effektavgiften utgår från Time of use varav en referensgruppsmedlem svarade att effektavgiften ska vara tidsdifferentierad enligt föreskrifterna så det är ok. Svenska kraftnät frågade om det blir mer komplext med priskopplingen varav en referensgruppsmedlem svarade att det kan bli svårt att föra kostnaden vidare till kunderna och att det finns en risk för volatilitet.

En annan referensgruppsmedlem lyfte att Time of Use är enklast och de har ännu inte börjat fundera på antal kvartar. Däremot bör kvartarna kopplas till timmar dvs. vara i antalet 4, 8 eller 12 etc. Angående priskopplingen så lyfte referensgruppsmedlemmen att eftersom tarifferna sätts inför året så kommer eventuella avdrag på grund av priskopplingen först året efter, det blir således en eftersläpning.

En annan referensgruppsmedlem höll delvis med de två tidigare talarna. Gällande priskopplingen så ser medlemmen att det kan fungera och att man kan föra det

vidare men är funderksam över om det är lämpligt att effektavgiften kopplas till spotpriset.

Svenska kraftnät frågade producenterna om föreslagen utformning av effektavgiften kan leda till att de slutar producera vid höglast varav en producent svarade att man inte kommer sluta producera men att det kommer att påverka deras marginalkostnader.

4. Ytterligare tariffkomponent

Svenska kraftnät inledde med att beskriva behovet av en ny komponent. Enligt Svenska kraftnäts tolkning av Ei:s föreskrifter så finns det viktiga aspekter i dagens tariffmodell för transmissionsnätet som inte ryms inom de tariffkomponenter som ingår i föreskrifterna. Svenska kraftnät avser därför att under kvartal 1 2025 skicka in en dispensansökan om att få införa en ytterligare tariffkomponent.

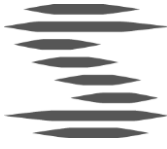
Komponenten ska täcka kostnaden för det befintliga nätet och vara geografiskt differentierad. Avgiften tas ut baserat på hur stor del av nätet nätkund tar i anspråk utifrån den tillåtna effekten i anslutningsavtalet. Detta skapar långsiktiga lokaliseringssignaler som möjliggör en kostnadseffektiv utbyggnad av transmissionsnätet och en mer kostnadsreflektiv transmissionsnätstariff.

Inom denna komponent ska nätkunden även ges möjlighet att ansöka om extra effekt på årlig basis och/eller för kortare perioder (tillfälliga abonnemang) under det innevarande året. På längre sikt ser Svenska kraftnät även över möjligheten att erbjuda villkorade nyttjandeavtal. Komponentens möjliggör därmed ett effektivt nyttjande av transmissionsnätet genom att outnyttjad kapacitet kan tilldelas nätkunder som efterfrågar detta. Därtill ska komponenten även innehålla en överskridandeavgift som förhindrar att nätkunderna riskerar driftssäkerheten med sin inmatning eller uttag.

En referensgruppsmedlem frågade hur Svenska kraftnät ska kunna se hur mycket av nätet som nyttjas varav Svenska kraftnät svarade att vi kommer att utgå från våra flödesanalyser. En annan referensgruppsmedlem betonade att det är viktigt att man i beräkningarna tar hänsyn till exporten och hur den ser ut.

Svenska kraftnät frågade om behovet av tillfälliga abonnemang kommer att minska om nätkunden får betala tariff utifrån tillåten effekt i anslutningsavtalen. En referensgruppsmedlem svarade att behovet bör minska, men det kommer fortfarande finnas en efterfrågan på att få teckna tillfälliga abonnemang. En annan referensgruppsmedlem tyckte att de tillfälliga abonnemangen per veckobasis fungerar bra vilket även två andra referensgruppsmedlemmar höll med om.

På frågan om regionnätbolagen på ett bra och enkelt sätt kan vidareföra avgiften för den nya komponenten svarade ett regionnätbolag att det inte borde vara något problem. Även ett annat regionnätbolag höll med om detta då denna komponent

kan slås ihop med den fasta avgiften då båda avgifterna baseras på tillåten effekt enligt anslutningsavtalet.

5. Övriga frågor och avslut

Svenska kraftnät avslutade mötet och tackade för de goda diskussionerna och önskade alla en skön ledighet i jul och nyår.

Nästa möte planeras till månadsskiftet januari/februari.